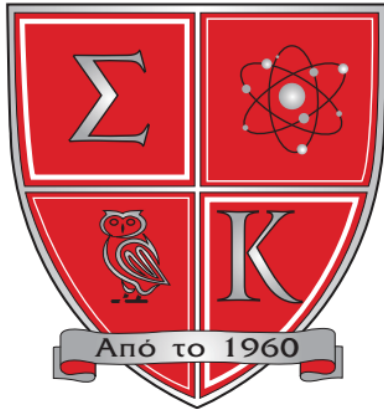

ΣΧΟΛΗ ΚΑΝΑΣΗ
ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ

ΜΙΚΡΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

*από την ομάδα κηπουρικής
του σχολείου μας*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή	... σελ. 3
2. Τα μέρη του φυτού	... σελ. 3
3. Φωτοσύνθεση - αναπνοή - διαπνοή	... σελ. 6
4. Οικοσύστημα - τροφικές αλυσίδες/πλέγματα - αυτότροφοι οργανισμοί	... σελ. 8
5. Διωνυμική ονοματολογία	... σελ. 10
6. Χρήσιμες πληροφορίες για τα φυτά του παρτεριού μας	... σελ. 12
7. Τα θετικά της ενασχόλησης με την κηπουρική	... σελ. 35
8. Συμβουλές για ερασιτέχνες κηπουρούς	... σελ. 36
9. Πηγές	... σελ. 38

1. Εισαγωγή

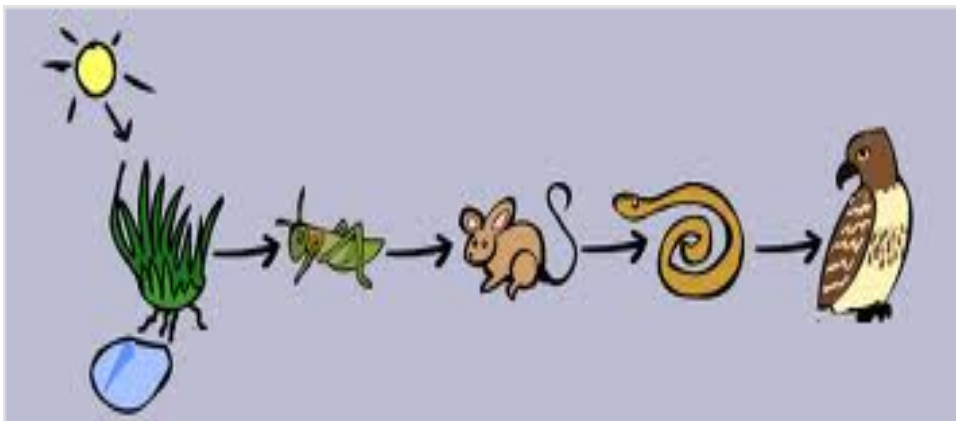
Τι ονομάζουμε κηπουρική;

Η κηπουρική είναι η δραστηριότητα της ανάπτυξης και της διατήρησης του κήπου. Αυτή η εργασία γίνεται από έναν ερασιτέχνη ή επαγγελματία κηπουρό. Ο κηπουρός επίσης εργάζεται σε άλλους χώρους όπως τα δημόσια πάρκα.

Τι ονομάζουμε χλωρίδα;

Το σύνολο των φυτών μιας περιοχής αποτελεί τη χλωρίδα της. Η χλωρίδα είναι ιδιαίτερα σημαντική για ένα οικοσύστημα, καθώς τα φυτά αποτελούν τη βάση της τροφικής αλυσίδας και εμπλουτίζουν την ατμόσφαιρα με οξυγόνο.

Ας σχεδιάσουμε μια απλή τροφική αλυσίδα.

2. Τα μέρη του φυτού

Τα φυτά παρ' όλες τις εμφανείς μορφολογικές διαφορές τους, τις διαφορές στη διάρκεια της ζωής τους, το μέγεθος και τη μορφή του βλαστού τους, έχουν όλα την ίδια βασική δομή: Έχουν όλα ρίζα, βλαστό και φύλλα.

Η ρίζα είναι το τμήμα του φυτού που συνήθως βρίσκεται κάτω από την επιφάνεια του εδάφους. Σπάνιες είναι οι περιπτώσεις εναέριων ριζών, που χρησιμεύουν για την αναρρίχηση και τη στήριξη του φυτού, όπως για παράδειγμα στον κισσό. Στις ρίζες ορισμένων φυτών αποθηκεύονται θρεπτικά στοιχεία. Με τη ρίζα τα φυτά απορροφούν

από το έδαφος νερό και άλατα, που είναι διαλυμένα σε αυτό. Οι ρίζες συμβάλλουν επίσης στη στήριξη των φυτών. Οι ρίζες εμφανίζουν θετικό γεωτροπισμό, ανεξάρτητα δηλαδή από τη θέση του φυτού κατευθύνονται πάντοτε προς τα κάτω, προς το έδαφος.

Ο βλαστός είναι το κύριο τμήμα του υπέργειου τμήματος των φυτών. Ο βλαστός εμφανίζει αρνητικό γεωτροπισμό, ανεξάρτητα δηλαδή από τη θέση του φυτού κατευθύνεται πάντοτε προς τα πάνω, και θετικό φωτοτροπισμό, ανεξάρτητα δηλαδή από τη θέση του φυτού στρέφεται πάντοτε προς το φως. Ο βλαστός πολλών φυτών διακλαδίζεται σε όλο και μικρότερα τμήματα, που εκφύονται από το κυρίως σώμα του. Στον βλαστό στηρίζονται επίσης τα φύλλα. Στον βλαστό διακρίνουμε επίσης τα μάτια, σημεία στα οποία βγαίνουν τα άνθη ή τα νέα φύλλα ή ξεκινούν οι νέες διακλαδώσεις του βλαστού.

Οι βλαστοί ταξινομούνται σε κατηγορίες ανάλογα με μορφολογικά τους χαρακτηριστικά. Οι κυριότερες κατηγορίες είναι:

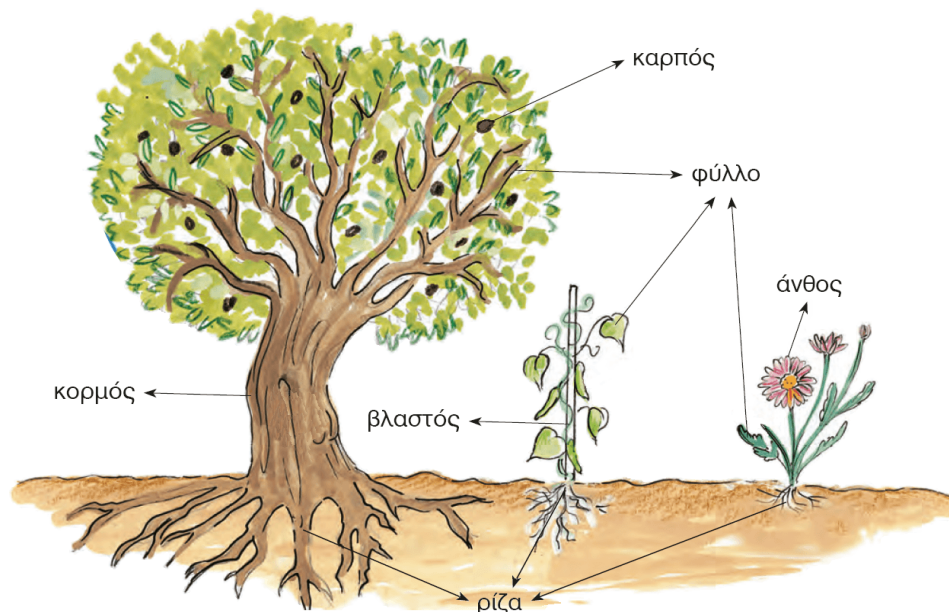
- **Οι ποώδεις βλαστοί**, που είναι μαλακοί και έχουν πράσινο χρώμα. Οι βλαστοί αυτοί παρουσιάζουν μικρή ανάπτυξη. Η διάρκεια ζωής τους είναι μονοετής ή διετής. Παραδείγματα φυτών με ποώδη βλαστό είναι η μαργαρίτα, η παπαρούνα, το κυκλάμινο.
- **Οι ξυλώδεις βλαστοί** είναι σκληροί και έχουν πράσινο ή καφέ χρώμα. Παρουσιάζουν μεγάλη ανάπτυξη, γι' αυτό τα φυτά με ξυλώδη έχουν συνήθως πολυετή διάρκεια ζωής. Στα δέντρα ο ξυλώδης βλαστός ονομάζεται κορμός. Η διάμετρος του κορμού μεγαλώνει καθώς κάθε χρόνο προστίθεται ένας νέος δακτύλιος. Έτσι, σε μια τομή του κορμού μπορούμε να διαπιστώσουμε την ηλικία του δέντρου μετρώντας το πλήθος των δακτυλίων. Το πλάτος κάθε δακτυλίου είναι ανάλογο με την ανάπτυξη του φυτού το συγκεκριμένο έτος. Μικρό πλάτος σημαίνει μικρή ανάπτυξη και, αντίστροφα, μεγάλο πλάτος σημαίνει μεγάλη ανάπτυξη. Παραδείγματα φυτών με ξυλώδη βλαστό αποτελούν η τριανταφυλλιά, η κουμαριά, η αμυγδαλιά, η καρυδιά.
- **Οι καλαμώδεις βλαστοί** είναι σκληροί και κούφιοι στο εσωτερικό τους. Καλαμώδη βλαστό έχουν, για παράδειγμα, η καλαμιά και το σιτάρι.

- **Οι αναρριχώμενοι βλαστοί**, που αναπτύσσονται σε ύψος, καθώς το φυτό "αναρριχάται" σε κάποιο άλλο σώμα, όπως για παράδειγμα σε κορμό άλλου δέντρου, σε τοίχο ή σε στήριγμα στο έδαφος. Παραδείγματα φυτών με αναρριχώμενο βλαστό αποτελούν το αμπέλι και ο κισσός.
- **Οι έρποντες βλαστοί**, που αναπτύσσονται οριζόντια πάνω στο έδαφος. Παραδείγματα φυτών με έρποντα βλαστό αποτελούν η καρπουζιά και η κολοκυθιά.

Ο βλαστός αποτελεί τη "ραχοκοκκαλιά" του φυτού. Συμβάλλει στη στήριξη του φυτού. Από τον βλαστό εκφύονται τα φύλλα και τα άνθη. Μέσα από το βλαστό μεταφέρονται νερό και διάφορες ουσίες σε όλα τα μέρη του φυτού.

Στα φύλλα παρασκευάζεται το άμυλο, το οποίο αποτελεί την "τροφή" του φυτού. Τα φύλλα εκφύονται από τον βλαστό στα γόνατα και συνδέονται με αυτόν με τον μίσχο, που είναι συνήθως κυλινδρικός και αποτελεί συνέχεια του βλαστού. Η επιφάνεια του φύλλου ονομάζεται έλασμα. Οι "αγωγοί", μέσω των οποίων μεταφέρονται από τον βλαστό προς το φύλλο το νερό και τα άλατα, που είναι διαλυμένα σε αυτό, καθώς και από το φύλλο προς τον βλαστό τα θρεπτικά στοιχεία, που παράγονται στα φύλλα, αποτελούν τα νεύρα του φύλλου. Το σύνολο των νεύρων ονομάζεται νεύρωση του φύλλου. Το σχήμα των φύλλων ποικίλλει. Κάποια φύλλα έχουν σχήμα που μοιάζει με αυτό της λόγχης, αλλά έχουν σχήμα που μοιάζει με αυτό της καρδιάς, της παλάμης, της βελόνας, του κύματος κ.λπ.

3. Φωτοσύνθεση - αναπνοή - διαπνοή

Οι τρεις βασικότερες λειτουργίες των φυτών είναι η **φωτοσύνθεση**, η **αναπνοή** και η **διαπνοή**.

α) Φωτοσύνθεση ονομάζεται η λειτουργία με την οποία τα φυτά παρασκευάζουν άμυλο. Η φωτοσύνθεση γίνεται μόνο στα πράσινα τμήμα των φυτών. Η χρωστική ουσία των πράσινων τμημάτων των φυτών ονομάζεται χλωροφύλλη και εντοπίζεται σε οργανίδια των κυττάρων που ονομάζονται χλωροπλάστες. Για τη φωτοσύνθεση είναι απαραίτητη η χλωροφύλλη και η ενέργεια του ηλιακού φωτός.

Η παρασκευή του αμύλου γίνεται με μια σειρά χημικών αντιδράσεων, κατά την οποία ανόργανες ενώσεις, και συγκεκριμένα διοξείδιο του άνθρακα και νερό, μετατρέπονται σε οργανικές ενώσεις, και συγκεκριμένα σε γλυκόζη. Πολλά μόρια γλυκόζης ενώνονται και σχηματίζουν το άμυλο, το οποίο μπορούμε να ανιχνεύσουμε στα πράσινα μέρη του φυτού χρησιμοποιώντας βάμμα ιωδίου. Το βάμμα ιωδίου έχει καφετί χρώμα. Όταν ρίχνουμε όμως σταγόνες βάμματος ιωδίου σε ουσίες που περιέχουν άμυλο, αυτές αποκτούν μπλε χρώμα.

Το άμυλο παρασκευάζεται κυρίως στα φύλλα. Από εκεί μέσω των νεύρων των φύλλων και μέσω του βλαστού μεταφέρεται σε όλα τα μέρη του φυτού. Κατά τη φωτοσύνθεση εκτός από άμυλο παράγεται οξυγόνο, το οποίο τα φυτά αποβάλλουν στο περιβάλλον. Το οξυγόνο είναι απαραίτητο για την αναπνοή όλων των ζωντανών οργανισμών. Γίνεται επομένως σαφές ότι η φωτοσύνθεση είναι μια λειτουργία με μεγάλη σημασία για την ισορροπία των οικοσυστημάτων.

β) Τα φυτά, όπως όλοι οι ζωντανοί οργανισμοί, δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν αμέσως το άμυλο, που παράγουν με τη φωτοσύνθεση. Πρέπει να το διασπάσουν, για να εκμεταλλευθούν την ενέργεια, που απελευθερώνεται κατά τη διάσπαση. Η διάσπαση του αμύλου γίνεται με την **αναπνοή**. Τα φυτά λοιπόν, όπως όλοι οι ζωντανοί οργανισμοί, αναπνέουν. Η αναπνοή γίνεται κυρίως από τα φύλλα, σε μικρότερο όμως βαθμό και από τον βλαστό και τη ρίζα.

Κατά την αναπνοή τα φυτά απορροφούν από το περιβάλλον οξυγόνο και αποβάλλουν διοξείδιο του άνθρακα. Καθώς κατά τη διάρκεια της ημέρας παράλληλα με την αναπνοή τα φυτά φωτοσυνθέτουν, το οξυγόνο που απορροφούν με την αναπνοή είναι πολύ λιγότερο από αυτό που αποβάλλουν με τη φωτοσύνθεση. Αντίθετα, το διοξείδιο του άνθρακα, που αποβάλλουν με την αναπνοή στο περιβάλλον, είναι πολύ λιγότερο από αυτό που απορροφούν με τη φωτοσύνθεση. Κατά τη διάρκεια της ημέρας λοιπόν τα φυτά απορροφούν από το περιβάλλον διοξείδιο του άνθρακα και αποβάλλουν οξυγόνο.

Τη νύχτα όμως τα φυτά δε φωτοσυνθέτουν, αφού η φωτοσύνθεση δεν είναι δυνατή χωρίς το φως του ήλιου. Καθώς η αναπνοή συνεχίζεται και τη νύχτα, τα φυτά απορροφούν οξυγόνο και αποβάλλουν διοξείδιο του άνθρακα. Συνολικά στη διάρκεια ενός εικοσιτετραώρου το οξυγόνο που απελευθερώνει ένα φυτό είναι πολύ περισσότερο από αυτό που απορροφά από το περιβάλλον, ενώ το διοξείδιο του άνθρακα που απελευθερώνει είναι πολύ λιγότερο από αυτό που απορροφά.

γ) Διαπνοή ονομάζεται η διαδικασία αποβολής νερού από το φυτό προς το περιβάλλον. Τα φυτά απορροφούν συνεχώς νερό από το έδαφος με τις ρίζες τους. Το νερό μέσω του βλαστού φτάνει σε όλα τα σημεία του φυτού. Τα φυτά με τη διαπνοή αποβάλλουν από τα φύλλα τους στο περιβάλλον το 90% περίπου του νερού που απορροφούν από το έδαφος. Έτσι υπάρχει ένα συνεχές ρεύμα νερού από τις ρίζες

προς τα φύλλα. Με τον τρόπο αυτό τα άλατα, που είναι διαλυμένα στο νερό και είναι απαραίτητα για τις λειτουργίες του φυτού, μεταφέρονται σε όλα τα μέρη του φυτού. Η διαπνοή γίνεται από τα στόματα, που είναι μικρές οπές που βρίσκονται στα φύλλα. Η συγκέντρωση των στομάτων είναι μεγαλύτερη στην κάτω επιφάνεια των φύλλων, συνεπώς από εκεί κυρίως διαπνέει το φυτό. Η ποσότητα του νερού την οποία διαπνέει ένα φυτό εξαρτάται βασικά από την επιφάνεια των φύλλων του. Όσο μεγαλύτερη είναι η επιφάνεια των φύλλων, τόσο εντονότερη είναι η διαπνοή.

Η διαπνοή επηρεάζεται επίσης από την ποσότητα του διαθέσιμου νερού στο έδαφος. Μεγάλη ποσότητα νερού στο έδαφος επιτρέπει έντονη διαπνοή. Η διαπνοή εξαρτάται επίσης από τη θερμοκρασία του περιβάλλοντος καθώς και από την υγρασία στον αέρα. Η διαπνοή, εκτός από το ότι εξασφαλίζει τη μεταφορά των αλάτων, συμβάλλει και στον έλεγχο της θερμοκρασίας του φυτού.

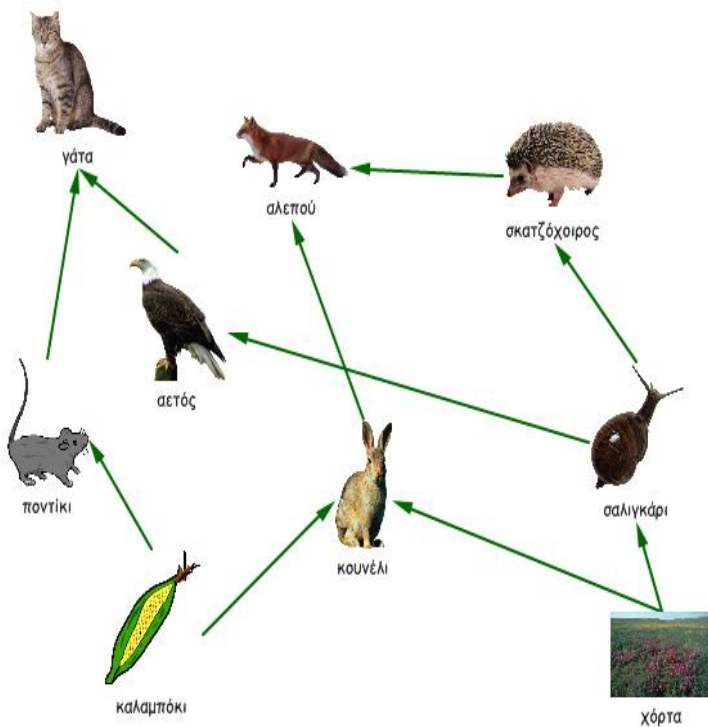
4. Οικοσύστημα - τροφικές αλυσίδες/πλέγματα - αυτότροφοι οργανισμοί

Σε κάθε περιοχή ζουν πολλοί διαφορετικοί οργανισμοί. Μεταξύ των οργανισμών αυτών αναπτύσσονται διάφορες αλληλεπιδράσεις, όπως η θήρευση, ο ανταγωνισμός για την ανεύρεση τροφής κ.τ.λ. Το σύνολο των οργανισμών που ζουν σε μια περιοχή και οι αλληλεπιδράσεις που αναπτύσσονται μεταξύ τους αποτελούν τους **βιοτικούς παράγοντες** μιας περιοχής. Οι οργανισμοί αυτοί, όμως, ταυτόχρονα επηρεάζονται και από παράγοντες, όπως η θερμοκρασία, η ύπαρξη νερού, η ηλιοφάνεια, η σύσταση του εδάφους κ.α. Τους παράγοντες αυτούς τους χαρακτηρίζουμε ως **αβιοτικούς παράγοντες** μιας περιοχής. Οι βιοτικοί και αβιοτικοί παράγοντες μιας περιοχής βρίσκονται σε συνεχή αλληλεπίδραση και αποτελούν ένα **οικοσύστημα**. Οι οργανισμοί ενός οικοσυστήματος, οι οποίοι ανήκουν στο ίδιο είδος αποτελούν έναν πληθυσμό. Το σύνολο των διαφορετικών πληθυσμών που ζουν σε ένα οικοσύστημα αποτελεί τη **βιοκοινότητά** του. Η περιοχή στην οποία ζει ένας πληθυσμός ή μια βιοκοινότητα ονομάζεται **βιότοπος**.

Οι κυριότερες σχέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ των οργανισμών ενός οικοσυστήματος είναι οι τροφικές. Μέσω της τροφής οι οργανισμοί εξασφαλίζουν την

ενέργεια που είναι απαραίτητη για την επιβίωση και ανάπτυξή τους. Για να διατηρηθεί, επομένως, ένα οικοσύστημα απαιτείται η συνεχής προσφορά ενέργειας. Βασική πηγή ενέργειας για τα οικοσυστήματα είναι ο Ήλιος. Η ηλιακή ενέργεια δεσμεύεται από τους οργανισμούς που φωτοσυνθέτουν και χρησιμοποιείται για τη μετατροπή απλών ανόργανων ενώσεων σε οργανικές. Επειδή οι φωτοσυνθετικοί οργανισμοί μπορούν να συνθέτουν μόνοι τους την τροφή τους, ονομάζονται **αυτότροφοι οργανισμοί** ή αλλιώς **παραγωγοί**. Αντίθετα τα ζώα είναι **ετερότροφοι** οργανισμοί, αφού παίρνουν την ενέργεια που χρειάζονται καταναλώνοντας φυτά ή άλλα ζώα. Γι' αυτό και οι ετερότροφοι οργανισμοί αλλιώς ονομάζονται **καταναλωτές**. Η φωτοσύνθεση, έχει τεράστια σημασία για τη ζωή πάνω στη Γη, γιατί παρέχει τροφή και συνεπώς ενέργεια άμεσα ή έμμεσα σε όλους τους ζωντανούς οργανισμούς. Οι τροφικές σχέσεις μεταξύ των οργανισμών ενός οικοσυστήματος απεικονίζονται με **τροφικές αλυσίδες** και **τροφικά πλέγματα**. Οι

τροφικές αλυσίδες, ξεκινώντας από τους παραγωγούς, δείχνουν απλές μόνο τροφικές σχέσεις, περιγράφουν δηλαδή ποιος οργανισμός τρέφεται με ποιον. Η κατεύθυνση του βέλους σε μια τροφική αλυσίδα υποδηλώνει τη ροή της ενέργειας από τον καταναλισκόμενο στον καταναλωτή. Η απεικόνιση με τις τροφικές αλυσίδες είναι απλοποιημένη, αφού απεικονίζεται κάθε φορά μόνο ένα από τα ζώα ή τα φυτά με τα οποία τρέφεται ένας οργανισμός. Στην πραγματικότητα, όμως, οι τροφικές

σχέσεις είναι πιο περίπλοκες, καθώς κάθε καταναλωτής έχει τη δυνατότητα να τρέφεται με οργανισμούς διαφορετικών ειδών και άρα να ανήκει ταυτόχρονα σε διαφορετικές τροφικές αλυσίδες. Την πολυπλοκότητα των τροφικών σχέσεων σε ένα οικοσύστημα μπορούμε να απεικονίσουμε με τα τροφικά πλέγματα.

5. Διωνυμική ονοματολογία

Για τη βιολογία, η **διωνυμική ονοματολογία** (Λατινικά: binomial = bis (δισ) + nomen (όνομα)) είναι η επίσημη μέθοδος ονοματοδοσίας των ειδών. Αφού προτάθηκε η λογική του "διώνυμου", τα επιστημονικά ονόματα των ειδών σχηματίζονται από τον συνδυασμό δύο όρων: το όνομα του **γένους** και το όνομα του **είδους**. Στην περίπτωση που υπάρχει και τρίτη λέξη αυτή αποτελεί διευκρίνιση του υποείδους ή της ποικιλίας. Παρόλο που οι τελικές λεπτομέρειες μπορεί να διαφέρουν, υπάρχουν αδιαφιλονίκητες απόψεις που έχουν υιοθετηθεί διεθνώς:

- Η επιστημονική ονομασία γράφεται πάντα με πλάγια γράμματα, π.χ. *Homo sapiens* (Άνθρωπος ο σοφός). Όταν είναι χειρόγραφο πρέπει να είναι υπογραμμισμένη.
- Το πρώτο γράμμα του πρώτου όρου, δηλαδή του ονόματος του γένους, είναι κεφαλαίο ενώ ο δεύτερος όρος, το όνομα του είδους δηλαδή, γράφεται με πεζά. Παραδείγματα: *Canis lupus* - *Κύων ο λύκος* (λύκος), *Felis silvestris* - *Αίλουρος ο άγριος* (αγριόγατα).
- Το επιστημονικό όνομα πρέπει να γράφεται ολοκληρωμένο όταν αναφέρεται για πρώτη φορά. Στη συνέχεια μπορεί να γράφεται μόνον το αρχικό του γενικού ονόματος, για παράδειγμα το *Canis lupus* θα γίνει *C. lupus*. Σε σπάνιες περιπτώσεις γίνεται κοινή χρήση αυτής της μορφής συντομογραφίας, για παράδειγμα το βακτήριο *Escherichia coli* συχνά αναφέρεται απλώς ως *E. coli*.
- Η συντομογραφία "sp." (ή "spec.") χρησιμοποιείται όταν το πραγματικό όνομα του είδους είναι άγνωστο: για παράδειγμα το *Canis sp.* δηλώνει "ένα είδος του γένους *Canis*". Η συντομογραφία "spp." (πληθυντικός) υποδηλώνει "αρκετά άγνωστα είδη" (ή μπορεί να εννοεί πολλά είδη του συγκεκριμένου γένους, χωρίς να χρειάζεται να αναφερθούν αναλυτικά στη συγκεκριμένη αναφορά).
- Δίπλα από την ονομασία μετά από κόμμα γράφεται το όνομα του ερευνητή που περιέγραψε και κατέγραψε πρώτος το είδος ή το υποείδος και αμέσως μετά η χρονολογία καταγραφής: *Canis lupus*, Linnaeus, 1758.
- Η γραφή του ονόματος του ερευνητή μέσα σε παρένθεση υποδηλώνει ότι το παρόν γένος του είδους είναι διαφορετικό από το αρχικό: *Canis lupus filchneri* (Matschie, 1907)
- Όταν η χρονολογία περιγραφής βρίσκεται μέσα σε αγκύλες υποδηλώνεται αβεβαιότητα γι' αυτήν: *Pelophylax kurtmuelleri*. {Gayda, 1940}

Τα επιστημονικά ονόματα των φυτών του παρτεριού μας.

- 1) Ιμπάτιενς, Έρωτας ή Βαλσαμίνη → *Impatiens balsamina*
- 2) Γαριδάκι ή Βελοπερόνη → *Beloperone guttata*
- 3) Ρυγχόσπερμο → *Rhynchospermum jasminoides*
- 4) Κουφέα ή Υσσοπόφυλλος → *Cuphea hyssopifolia*
- 5) Λουίζα → *Aloysia citrodora*
- 6) Πλουμπάγκο → *Plumbago auriculata*
- 7) Σάλβια → *Salvia uliginosa*
- 8) Καλαγχόη ή Βλοσφελδιάνειος → *Kalanchoe blossfeldiana*
- 9) Γαρδένια → *Gardenia jasminoides*
- 10) Αβοκάντο → *Persea americana*
- 11) Βασιλικός → *Ocimum basilicum*
- 12) Κισσός → *Hedera helix*
- 13) Μπουκαμβίλια ή Βουκαμβίλια → *Bougainvillea spectabilis*
- 14) Κυκλάμινο → *Cyclamen*
- 15) Υάκινθος ή Ζουμπούλι → *Hyacinthus orientalis*
- 16) Σκυλάκι ή Αντίρρινο → *Antirrhinum majus*
- 17) Γεράνι → *Pelargonium zonale*
- 18) Αζαλέα → *Azalea japonica*
- 19) Φράουλα → *Fragaria x Ananassa*
- 20) Μαργαρίτα → *Bellis perennis*
- 21) Πρίμουλα → *Primula vulgaris*
- 22) Μπενζαμίνη ή Μπέντζαμιν → *Ficus benjamina*
- 23) Πιπεριά → *Capsicum annum*

6. Χρήσιμες πληροφορίες για τα φυτά του παρτεριού μας.

14.1. Ιμπάτιενς - Έρωτας - Βαλσαμίνη

Διωνυμική ονοματολογία: Ιμπάτιενς, Έρωτας ή Βαλσαμίνη (*Impatiens balsamina*)

Είδος: Πόες

Οικογένεια: Βαλσαμινίδες (*Balsaminaceae*)

Η Ανυπομονησία ή Έρωτας ή Βαλσαμίνη είναι ένα καλοκαιρινό φυτό που έχει καταγωγή από τη Νέα Γουινέα. Πήρε το όνομά της, επειδή οι σπόροι της είναι κλεισμένοι σε σακουλάκια (κάψες) και είναι ανυπόμονοι να βγουν έξω με το παραμικρό άγγιγμα. Ανθίζει από τον Μάιο έως και τις αρχές του Φθινοπώρου.

Χαρακτηριστικό του έρωτα είναι τα όμορφα και πολλά λουλούδια που δημιουργεί σε πολλά χρώματα. Τα φύλλα του είναι επίσης όμορφα και λαμπερά. Είναι ποώδες φυτό μικρής έως μέτριας ανάπτυξης. Οι επιθυμητές θερμοκρασίες για να είναι το φυτό όμορφο είναι από 15-30 βαθμούς. Σημαντικό είναι όταν η θερμοκρασία ανεβαίνει πάνω από τους 25, κατά τη διάρκεια του μεσημεριού να μην τον βλέπουν άμεσα οι ακτίνες του ήλιου. Για αυτό το καλύτερο για τον έρωτα είναι ένας πρωινός ήλιος μέχρι τις 11 και μετά να βρίσκεται σε σκιερό αλλά φωτεινό σημείο.

Έχει μεγάλες απαιτήσεις σε νερό και ειδικά το καλοκαίρι σε καθημερινή βάση. Πρέπει να κρατάς συνέχεια την επιφάνεια του χώματος νωπή, αλλά χωρίς υπερβολές. Το βασικό είναι να μην καταβρέχεις τα φύλλα γιατί θα σου γεμίσουν μελίγκρα και θα έχεις σαπίσματα στα φύλλα από μύκητες. Είναι από τα πιο εντυπωσιακά φυτά. Τον έρωτα τον βρίσκουμε συνήθως στα μέσα της άνοιξης.

Γαριδάκι - Βελοπερόνη

Διωνυμική ονοματολογία: Γαριδάκι ή Βελοπερόνη (*Beloperone guttata*)

Είδος: Θάμνος

Οικογένεια: Ακανθίδες (*Acanthaceae*)

Αειθαλές φυτό το οποίο σε κατάλληλες συνθήκες μπορεί να φτάσει και το 1,20 μέτρα περίπου. Ανήκει στην οικογένεια των Ακανθιδών και κατάγεται από τις τροπικές περιοχές του Μεξικού. Στην άκρη κάθε βλαστού δημιουργείται το άνθος το οποίο μοιάζει με γαρίδα. Το άνθος από το γαριδάκι το βρίσκουμε σε κίτρινο, κόκκινο, πορτοκαλί και λευκό χρώμα. Η ανθοφορία κρατά αρκετά από τα τέλη της Άνοιξης έως και τα τέλη του Φθινοπώρου. Ανάμεσα στα φύλλα τους προβάλλουν άσπρα λουλούδια, που όμως πέφτουν γρήγορα. Το καλοκαίρι θέλει ζέστη για αυτό βγάλτε την στο μπαλκόνι, και το χειμώνα λίγο παραπάνω δροσιά. Η θέση που προτιμά είναι η ημισκιά. Αντέχει και στην ζέστη και στο κρύο. Το καλοκαίρι θα πρέπει να ποτίζουμε 2-3 φορές την εβδομάδα. Έχει ανάγκη από φως αλλά χωρίς πολύ ήλιο. Την Άνοιξη και το καλοκαίρι ποτίστε την καλά και ρίξτε της κάθε εβδομάδα λίπασμα, το Φθινόπωρο και τον Χειμώνα περιορίστε το πότισμα και μην τη λιπαίνετε. Την Άνοιξη κλαδέψτε την και αλλάξτε της γλάστρα, αν χρειάζεται.

Ρυγχόσπερμo

(Rhynchospermum jasminoides)

Διωνυμική
ονοματολογία:
Ρυγχόσπερμo

Είδος: Αειθαλές αναρριχώμενο

Οικογένεια: Πεππονοειδή (Aporcynaceae)

Το Ρυγχόσπερμo είναι ένα αναρριχώμενο φυτό που αναπτύσσεται γρήγορα. Είναι φυτό αειθαλές με πυκνό γυαλιστερό φύλλωμα που αντέχει στο κρύο. Είναι θαυμάσιο για καλλιέργεια σε γλάστρα στο μπαλκόνι. Η γρήγορή του ανάπτυξη ευνοεί τη χρήση του σε κάγκελα, πέργολες, τοίχους κλπ. αλλά και κάτω από δέντρα ή για εδαφοκάλυψη γιατί αναπτύσσεται σε σκιά ή ημισκιά. Είναι ανθεκτικό στις αρρώστιες.

Το Ρυγχόσπερμo ευδοκιμεί σ' όλα τα εδάφη ακόμα και σε σκιερές θέσεις. Είναι καλό να ποτίζεται τακτικά το καλοκαίρι ιδίως αν καλλιεργείται σε γλάστρα. Αν καλλιεργείται στο έδαφος φροντίστε να στραγγίζει εύκολα και για αυτό προσθέστε κάπου - κάπου λίπασμα γύρω από τη ρίζα. Οι λιγότες απαιτήσεις του το κάνουν ιδανικό φυτό για αρχάριους κηπουρούς. Το Ρυγχόσπερμo ανθίζει άνοιξη - καλοκαίρι με πολλά λευκά άνθη αρωματικά σαν του γιασεμιού.

Κουφέα - Υσσοπόφυλλος

Διωνυμική ονοματολογία: Κουφέα ή Υσσοπόφυλλος (*Cuphea hyssopifolia*)

Είδος: Πόες

Οικογένεια: Λυθρίδες (*Lythraceae*)

Ελάχιστα φυτά ή λουλούδια έχουν τη δυνατότητα από τη φύση τους να χρησιμεύουν σε πολλές και τόσο διαφορετικές μεταξύ τους εργασίες όσο η Κουφέα. Πρόκειται για ένα πολυετές και ποώδες ανθοφόρο μικρό θαμνάκι που δε χάνει το πράσινο σκούρο φύλλωμά του και με το διακριτικό του άνθος χαρίζει χρώμα σε όποιο μέρος επιθυμείτε. Φυτεύεται παντού και πάντα, σε όλες τις εποχές και σε όλους τους τύπους των χωμάτων, σε γλάστρες στο μπαλκόνι και μέρη ηλιόλουστα με άριστη αποστράγγιση και τακτική λίπανση. Η ανθοφορία της καλύπτει μεγάλο χρονικό διάστημα και η αντοχή της επίσης σε ευρύ φάσμα θερμοκρασιών από τους 7 έως τους 35 βαθμούς Κελσίου. Τα λευκά, ροζ και λιλά λεπτοκαμωμένα λουλούδια της την καθιστούν ιδιόρρυθμη σε ομορφιά και το χαμηλό της ύψος ευέλικτη σε κάθε είδους χρήση. Χρειάζεται το νερό ιδιαίτερα το Καλοκαίρι καθημερινά, αλλιώς κιτρινίζει το φύλλο της, όχι όμως και σε υπερβολικό βαθμό και ποσότητα. Δεν αλλάζει σχήμα, ούτε κλαδεύεται και προτιμά τις θέσεις με ήλιο όλη την ημέρα. Επιβιώνει όμως και σε σημεία με περιορισμένο φωτισμό, δεν αναπτύσσεται και δεν ανθοφορεί ωστόσο υπό τέτοιες συνθήκες για τόσο πολύ καιρό.

Λουίζα

Διωνυμική ονοματολογία: Λουίζα (*Aloysia citrodora*)

Είδος: Φυλλοβόλος θάμνος

Οικογένεια: Ιεροβοτανοειδή (*Verbenaceae*)

Η λουίζα με επίσημη ονομασία *Lippia citriodora* ή *Aloysia citrodora* είναι φυλλοβόλος θάμνος με ύψος ανάμεσα στο 1,5 με 2 μέτρα και ανήκει στην οικογένεια των Ιεροβοτανοειδών. Η προέλευσή της είναι από τη Λατινική Αμερική απ' όπου τη μετέφεραν στην Ευρώπη τον 17ο αιώνα μ.Χ. Ισπανοί εξερευνητές. Η λουίζα θεωρείται φαρμακευτικό και αρωματικό φυτό με πολλές χρήσεις από τη μαγειρική έως τον καλλωπισμό. Τα φύλλα της είναι λογχοειδή και τα άνθη ποικίλλουν σε χρωματισμούς και είναι μικρά με χαρακτηριστικό έντονο άρωμα που θυμίζει λεμόνι. Ανθίζει τους καλοκαιρινούς μήνες που είναι και η ιδανική περίοδος συλλογής της. Από αρχαιότατους χρόνους χρησιμοποιούνταν στην καταπολέμηση διάφορων τύπου πόνων. Λόγω του ότι η λουίζα ρίχνει τα φύλλα της τον Χειμώνα και μένει ένα σκέτο ξύλο, το πότισμά της διαφέρει αρκετά από εποχή σε εποχή. Το Καλοκαίρι θέλει αρκετό νερό ενώ αντίθετα τον Χειμώνα το πότισμά της πρέπει να ελαττώνεται μέχρι και τελείως. Δεν υπάρχει κάτι συγκεκριμένο που να επηρεάζει τη Λουίζα όσον αφορά ασθένειες. Είναι αρκετά δυνατό φυτό κάτι που άλλωστε την κάνει και ιδιαίτερα εύκολη στην καλλιέργειά της.

Πλουμπάγκο

Διωνυμική ονοματολογία: Πλουμπάγκο (*Plumbago auriculata*)

Είδος: Αναρριχώμενος θάμνος

Οικογένεια: Πλουμβαγινοειδή (*Plumbaginaceae*)

Το Πλουμπάγκο είναι ένα θαμνώδες φυτό που μεγαλώνει πανεύκολα, χωρίς καμία ιδιαίτερη φροντίδα, έχει πυκνό φύλλωμα και πλούσια ανθοφορία που διατηρείται για μεγάλο χρονικό διάστημα. Προέρχεται από τη

Νότιο Αφρική αλλά είναι δημοφιλές σε όλα τα σημεία με εύκρατο κλίμα ενώ τελευταία δημιουργήθηκαν καινούριες ποικιλίες με λευκά, ροζ και σκούρα μπλε λουλούδια. Το Πλουμπάγκο μπορεί να καλλιεργηθεί το ίδιο εύκολα σε γλάστρες και σε κήπους. Η ανάπτυξή του είναι πολύ γρήγορη και κάτω από τις κατάλληλες συνθήκες μπορεί να ξεπεράσει τα δύο μέτρα σε ύψος.

Το Πλουμπάγκο αγαπάει τον ήλιο και το απευθείας ηλιακό φως του είναι απαραίτητο για πολλές ώρες καθημερινά, ακόμη και τις πιο ζεστές ημέρες του καλοκαιριού. Όσο περισσότερο ήλιος τόσο περισσότερα και τα λουλούδια.

Η ανθοφορία ξεκινάει νωρίς την άνοιξη και διαρκεί μέχρι το τέλος του Φθινοπώρου μέχρι ο καιρός να κρυώσει για τα καλά, συνήθως συνεχίζει να ανθοφορεί μέχρι η θερμοκρασία να πέσει μόνιμα κάτω από τους 15 βαθμούς Κελσίου. Να το ποτίζετε συχνά γιατί αγαπάει πολύ και το νερό, ειδικά τις πολύ ζεστές ημέρες του καλοκαιριού.

Σάλβια

Διωνυμική ονοματολογία: Σάλβια (*Salvia uliginosa*)

Είδος: Πόα

Οικογένεια: Χειλανθή (*Lamiaceae*)

Η Σάλβια είναι φυτό με μεγάλη, αρωματική ανθοφορία, με φουντωτά όρθια μπλε λουλούδια, που χρησιμοποιούνται και ως δρεπτά. Έχει έντονο μελισσοκομικό ενδιαφέρον. Προτιμά προσήλια μέρη, μέσης σύστασης και ελαφριά εδάφη. Φυτεύεται δίπλα από ποταμούς, ενώ αντέχει την αλμύρα της θάλασσας. Η περίοδος άνθησης της Σάλβιας ξεκινάει τον Αύγουστο και εκτείνεται μέχρι τον Νοέμβριο ενώ το μέγιστο ύψος της είναι τα 1,20 μέτρα.

Καλαγχόη - Βλοσφελδιάνειος

Διωνυμική ονοματολογία: Καλαγχόη ή Βλοσφελδιάνειος (*Kalanchoe blossfeldiana*)

Είδος: Παχύφυτο

Οικογένεια: Κρασσουλοειδή (*Crassulaceae*)

Η Καλαγχόη είναι παχύφυτο. Τα περισσότερα είδη της κατάγονται από τη Μαδαγασκάρη και έχουν συνήθως σαρκώδη φύλλα, πλατιά, σε οβάλ σχήμα, με οδοντωτές άκρες, εμφανίζονται εναλλάξ σε όλο το μήκος των μίσχων και επειδή είναι πολύ τρυφερά σπάνε εύκολα με την παραμικρή αδέξια κίνηση. Η Καλαγχόη είναι ιδιαίτερα εύκολη στην καλλιέργειά της, απαιτεί ζεστές θερμοκρασίες και ελάχιστη περιποίηση. Στο δικό μας εύκρατο κλίμα μπορεί να καλλιεργηθεί το ίδιο εύκολα σε εσωτερικό και εξωτερικό χώρο πάντα όμως σε γλάστρες και όχι στον κήπο. Οι θερμοκρασίες μεταξύ 12 και 30 βαθμών Κελσίου είναι ιδανικές για την ανάπτυξη και την άνθιση του φυτού. Η Καλαγχόη είναι ευαίσθητη στο κρύο και θα πεθάνει σε λίγες μόνο ώρες αν η θερμοκρασία πλησιάσει τους 0 βαθμούς Κελσίου. Αν προβλέπονται χαμηλές θερμοκρασίες μετακινήστε την Καλαγχόη στο σπίτι. Η Καλαγχόη τέλος χρειάζεται πολύ φως για να αναπτυχθεί και αν το φως είναι άφθονο, τα φύλλα της θα αποκτήσουν μία όμορφη κοκκινωπή απόχρωση στις άκρες τους. Να ποτίζετε με άφθονο νερό αλλά προσοχή γιατί η υπερβολή μπορεί να οδηγήσει σε σάπισμα των ριζών.

Γαρδένια

Διωνυμική ονοματολογία: Γαρδένια (*Gardenia jasminoides*)

Είδος: Αγγειόσπερμο, δικότυλο φυτό

Οικογένεια: Ερυθροδανοειδή (*Rubiaceae*)

Η γαρδένια είναι αγγειόσπερμο, δικότυλο φυτό που ανήκει στην οικογένεια των Ερυθροδανοειδών. Προέρχεται από την Αφρική και στην Ασία. Είναι θάμνος που φτάνει το 1,5 μέτρο ύψος με πλούσιο φύλλωμα που αποτελείται από ωραία στρογγυλά λαμπερά πράσινα φύλλα και μεγάλα συνήθως διπλά, λευκά άνθη με το έξοχο άρωμά τους. Πήρε το όνομά του απ' τον Σκωτσέζο φυσιολόγο και γεωπόνο Αλεξάντερ Γκάρντεν. Στην Ελλάδα ήρθε από τη Νότια Αφρική και είναι από τα πιο γνωστά και αγαπητά καλλωπιστικά φυτά.

Καλλιεργείται σε γλάστρες και θερμοκήπια, όπου μπορεί να παράγει λουλούδια όλο τον χρόνο. Σε φυσικό περιβάλλον ανθίζει από τα τέλη της άνοιξης και ως τις αρχές του Φθινοπώρου. Η γαρδένια είναι εξαιρετικά ευαίσθητο φυτό. Είναι κατάλληλη για παραθαλάσσιες περιοχές. Τον χειμώνα δεν αντέχει το ψύχος και θέλει προστασία, ενώ όταν ο καιρός δεν είναι ψυχρός διατηρείται όλο τον χρόνο. Η πιο καλή θερμοκρασία για το φυτό είναι οι 10 - 13 βαθμοί. Ο χώρος πρέπει να είναι απάνεμος, φωτεινός και να υπάρχει καλός αερισμός. Το καλοκαίρι δεν αντέχει σε υψηλές θερμοκρασίες και πρέπει

να τοποθετείται σε σκιερό μέρος. Διατηρείται και σε μερική έκθεση στον ήλιο αρκεί να υπάρχει αρκετή υγρασία στην ατμόσφαιρα. Τέλος, πρέπει να ποτίζεται συχνότερα το καλοκαίρι και λιγότερο τον χειμώνα. Η υπερβολική υγρασία μπορεί να βλάψει το φυτό. Καλό είναι να γίνεται λίπανση με κατάλληλο λίπασμα.

Αβοκάντο

Διωνυμική ονοματολογία: Αβοκάντο (*Persea americana*)

Είδος: Αείφυλλο δέντρο

Οικογένεια: Δαφνοειδή (*Lauraceae*)

Το αβοκάντο είναι αείφυλλο, ιθαγενές δέντρο γνωστό και με την ονομασία βουτυρόδεντρο. Ανακαλύφθηκε στις τροπικές περιοχές του Μεξικού όπου το καλλιεργούσαν οι ιθαγενείς αφού ο καρπός του ήταν συστατικό της διατροφής τους. Στην Ευρώπη έφτασε μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Το ύψος του δέντρου φτάνει τα 15 μέτρα, τα φύλλα του είναι ελλειπτικά ως ωοειδή, χρώματος πράσινου στην πάνω επιφάνεια, θαμπού πράσινου στην κάτω, όταν μεγαλώσουν. Τα άνθη του είναι λευκά ή κιτρινωπά μαζεμένα στις κορυφές των βλαστών. Σε κάθε βλαστό σχηματίζονται πάνω από 1000 άνθη και τελικά εμφανίζονται 1 έως 2 καρποί. Ο καρπός του δέντρου έχει γεύση βουτυρώδη και δεν τρώγεται αμέσως μετά τη συγκομιδή, αλλά αφού περάσει λίγος χρόνος και ωριμάσει. Το σχήμα του είναι ωοειδές και ο φλοιός του χρώματος πράσινου. Χρησιμοποιείται σε σαλάτες και τρώγεται και ως ορεκτικό με λεμόνι και αλάτι. Ευδοκιμεί εκτός από τις τροπικές περιοχές, και σε αυτές που ευδοκιμούν και τα εσπεριδοειδή. Προτιμά τα βαθιά εδάφη με καλή στράγγιση γιατί δεν αντέχει την υγρασία.

Βασιλικός

Διωνυμική ονοματολογία: Βασιλικός (*Ocimum basilicum*)

Είδος: Πούδες φυτό

Οικογένεια: Χειλανθή (*Lamiaceae*)

Ο βασιλικός κατάγεται από την Ινδία. Ο "βασιλικός" προέρχεται από την ελληνική λέξη "βασιλεύς", που σημαίνει "βασιλιάς", και που εδώ εννοείται ο Ιησούς Χριστός, καθώς έχει συνδεθεί με την ύψωση του Τίμιου Σταυρού. Σύμφωνα με τον θρύλο, η ονομασία του αποδόθηκε, όταν το φυτό φύτρωσε στον χαμένο τάφο του Ιησού και η έντονη μυρωδιά του, έγινε η αφορμή να ανακαλυφθεί.

Τις περισσότερες φορές, ο βασιλικός, χρησιμοποιείται φρέσκος στις μαγειρεμένες συνταγές. Γενικά προστίθεται την τελευταία στιγμή, καθώς το μαγείρεμα, καταστρέφει ταχέως τη γεύση του. Αρωματίζει διάφορα ψητά, σαλάτες, βραστά, ενώ ταιριάζει πολύ σε σάλτσες που έχουν ως βάση τη φρέσκια ντομάτα. Επίσης ο βασιλικός είναι χρήσιμος για την ανακούφιση από τις κράμπες στο στομάχι και τον εμετό. Συνιστάται επίσης για τον πονοκέφαλο. Χρησιμοποιείται στη φαρμακευτική ως βότανο.

Ο βασιλικός αναπτύσσεται σε ύψος μεταξύ 30 - 130 εκ., με αντικριστά, ανοιχτόπράσινα, μεταξένια φύλλα μήκους 3-11 εκ. και πλάτος 1-6 εκ. Τα άνθη είναι μικρά, λευκού χρώματος και τοποθετημένα σε μια τερματική ακίδα. Ο βασιλικός είναι πολύ

ευαίσθητος στο κρύο, με την καλύτερη ανάπτυξη σε θερμές και ξηρές συνθήκες. Συμπεριφέρεται ως ετήσιο. εάν υπάρχει οποιαδήποτε πιθανότητα παγετού.

Παρά το γεγονός, ότι ο βασιλικός αναπτύσσεται καλύτερα σε εξωτερικούς χώρους, μπορεί να καλλιεργηθεί σε εσωτερικούς χώρους σε ένα τσουκάλι και όπως και τα περισσότερα βότανα, θα αναπτυχθεί καλύτερα, σε ένα περβάζι παραθύρου με ισήμερινό προσανατολισμό. Θα πρέπει να φυλάσσεται μακριά από δυνατά κρύα ρεύματα και αναπτύσσεται καλύτερα στο έντονο ηλιακό φως, ως εκ τούτου, ένα θερμοκήπιο είναι ιδανικό εάν είναι διαθέσιμο. Αν τα φύλλα του μαραθούν από την έλλειψη νερού, θα ανακάμψει, αν ποτιστεί καλά και τοποθετηθεί σε ευήλια τοποθεσία. Τα κίτρινα φύλλα στο κάτω μέρος του φυτού, είναι μια ένδειξη ότι το φυτό έχει αγχωθεί. Συνήθως αυτό σημαίνει ότι χρειάζεται λιγότερο νερό ή λιγότερο ή περισσότερο λίπασμα. Ο βασιλικός υποφέρει από διάφορα παθογόνα φυτών που μπορούν να καταστρέψουν την καλλιέργεια και να μειώσουν την απόδοση. Η Φουζαρίωση είναι μια χωματομυκητιασική νόσος που θα σκοτώσει γρήγορα τα νεότερα φυτά του βασιλικού. Μια κοινή νόσος φυλλώματος του βασιλικού, είναι η γκρι μούχλα (gray mold), η οποία προκαλείται από τον *Botrytis cinerea* που μπορεί επίσης να προκαλέσει λοιμώξεις μετά τη συγκομιδή του φυτού. Η ασθένεια black spot, μπορεί επίσης να φανεί στο φύλλωμα του βασιλικού και προκαλείται από τον μύκητα του γένους *Colletotrichum*. Πιο πρόσφατα, ο περονόσπορο του βασιλικού, είναι ένα τεράστιο πρόβλημα, τόσο για εμπορικούς παραγωγούς όσο και για τους οικιακούς καλλιεργητές.

Κισσός

Διωνυμική ονοματολογία: Κισσός
(*Hedera helix*)

Είδος: Αειθαλής θάμνος

Οικογένεια: Αραλιίδες (*Araliaceae*)

Ο κισσός είναι γένος φυτών της οικογένειας Αραλιίδες. Το γένος κισσός (Hedera) περιλαμβάνει 2, ή σύμφωνα με άλλες ταξινομήσεις, 5,6 ή 16 είδη, ιθαγενή της Βόρειας Αφρικής, των Κανάριων νήσων, της Ευρώπης και της Ασίας. Το γνωστότερο στην Ελλάδα είναι το καλλιεργούμενο αλλά και αυτοφυές είδος Κισσός (Hedera helix).

Είναι αειθαλής θάμνος, μακρόβιος, αναρριχώμενος ή έρπων και σπάνια δενδρύλλιο. Τα φύλλα του είναι τοποθετημένα εναλλάξ, με μακρύ μίσχο, ωοειδή, τριγωνικά, ρομβοειδή και καρδιόσχημα. Συχνά εμφανίζουν το φαινόμενο της ετεροφυλλίας. Αυτό σημαίνει ότι πάνω στο ίδιο φυτό υπάρχουν φύλλα με διαφορετικό σχήμα (ρομβοειδή και τρίλοβα ή πεντάλοβα). Ο αναρριχώμενος κισσός δημιουργεί εναέριες ρίζες, που συντελούν στη συγκράτηση του φυτού κατά την αναρρίχηση σε διάφορα υποστηρίγματα. Ο Κισσός ήταν γνωστός στην Ελλάδα από την εποχή του Ομήρου και ονομαζόταν "Διονύσιον", επειδή ήταν αφιερωμένος στον θεό Διόνυσο.

Μπουκαμβίλια - Βουκαμβίλια

Διωνυμική ονοματολογία:

Μπουκαμβίλια ή Βουκαμβίλια
(*Bougainvillea spectabilis*)

Είδος: Αγγειόσπερμο, δικότυλο φυτό

Οικογένεια: Νυκταγινίδες
(*Nyctaginaceae*)

Η μπουκαμβίλια ή βουκαμβίλια είναι Αγγειόσπερμο, δικότυλο φυτό και ανήκει στην τάξη καρυοφυλλώδη και στην οικογένεια των νυκταγινιδών.

Είναι θάμνος ή μικρό δέντρο με καταγωγή από τη Νότια Αμερική και τα περισσότερα από τα είδη της φέρουν μεγάλα αγκάθια. Η μπουκαμβίλια είναι φυλλοβόλο φυτό, τα φύλλα της φέρουν μίσχους, ακέραια, μεγάλα, χνουδωτά και έχουν σχήμα καρδιάς ή νεφρού. Τα άνθη της είναι όμορφα, ζωηρόχρωμα, μετρίου μεγέθους σε ποικίλους χρωματισμούς. Η υφή τους είναι χάρτινη και με την πάροδο μερικών εβδομάδων

πέφτουν και αντικαθίστανται με καινούρια. Μπορεί να είναι λευκά, ροζ, κόκκινα, βυσσινί, μωβ και πορτοκαλί. Οι βλαστοί της μπουκαμβίλιας είναι ξυλώδεις και διακλαδώνονται, αναρριχώνται και φτάνουν σε ύψος και τα 12 μέτρα. Πολλαπλασιάζεται με μοσχεύματα αρκετά εύκολα και δεν αντιμετωπίζει προβλήματα με τη σύνθεση του εδάφους. Είναι ευαίσθητη στο ψύχος και αγαπά τις ηλιόλουστες περιοχές.

Έχουν δημιουργηθεί πολλές καλλωπιστικές ποικιλίες και σήμερα είναι από τα πολύ διαδεδομένα καλλωπιστικά φυτά. Καλλιεργείται σε γλάστρες, κήπους και πάρκα σε ολόκληρη την Ελλάδα αποτελώντας ένα κλασικό ανοιξιάτικο φυτό.

Κυκλάμινο

Διωνυμική ονοματολογία: Κυκλάμινο (*Cyclamen*)

Είδος: Αγγειόσπερμο φυτό

Οικογένεια: Ηρανθοειδή (*Primulaceae*)

Το κυκλάμινο είναι ένα από τα ομορφότερα αγριολούλουδα της Ευρωπαϊκής υπαίθρου. Στην Ελλάδα συναντώνται πέντε είδη κυκλάμινου. Είναι πολυετές φυτό με μωβ άνθη ή σπανιότερα λευκά και χαρακτηριστικά καρδιοειδή φύλλα με εντυπωσιακούς χρωματισμούς. Κάποια είδη κυκλαμίνου ανθίζουν την Άνοιξη και κάποια άλλα

Φθινόπωρο. Φύονται από παραθαλάσσιες περιοχές μέχρι και σε υψόμετρα άνω των 1000 μέτρων.

Το πιο κοινό είδος κυκλάμινου στην Ελλάδα είναι το Κυκλάμινο το Γραικό. Την ονομασία του την οφείλει στο γεγονός ότι συναντάται κυρίως στην Ελλάδα καθώς και στα ανατολικά παράλια του Αιγαίου. Το συγκεκριμένο κυκλάμινο ανθίζει τη φθινοπωρινή περίοδο και έχει πυκνά μωβ άνθη. Αναπτύσσεται σε περιοχές με χαμηλό υψόμετρο και είναι ιδιαίτερα διεσπαρμένο σε χέρσες περιοχές. Το ύψος του φυτού δεν υπερβαίνει τα 15 εκατοστά. Η περίοδος ανθοφορίας του είναι από τον Σεπτέμβριο μέχρι τον Νοέμβριο. Η κοινή του ονομασία είναι λαγουδάκι.

Υάκινθος - Ζουμπούλι

Διωνυμική ονοματολογία: Υάκινθος ή Ζουμπούλι (*Hyacinthus orientalis*)

Είδος: Βολβώδες φυτό

Οικογένεια: Ασπαραγίδες (*Asparagaceae*)

Το ζουμπούλι είναι βολβώδες καλλωπιστικό πολυετές φυτό. Κατάγεται από τις περιοχές της ανατολικής Μεσογείου όπως την Ελλάδα, την Μικρά Ασία και τη Συρία. Σε

μερικά μέρη της Ελλάδας λέγεται διατσέντο (Επτάνησα και νησιά του Αιγαίου) ή διατσίντο (Χίος) (από το ιταλικό *giacinto* "υάκινθος").

Ο υάκινθος καλλιεργείται μέσω του βολβού, από τον οποίο αναπτύσσονται 4 έως 6 φύλλα που είναι μακριά, λογχοειδή με πράσινο χρώμα και το ύψος τους φτάνει τα 20 με 25 εκατοστά. Για ν' αναπτυχθεί χρειάζεται περίπου 8 με 10 εβδομάδες, ένα μέρος που είναι σκοτεινό, η θερμοκρασία του οποίου να μην ξεπερνάει τους 12 βαθμούς Κελσίου και μέτριας σύστασης έδαφος (αμμοπηλώδη).

Ανθοφορεί περίπου στα μέσα της Άνοιξης ανάλογα τις καιρικές συνθήκες. Τα άνθη εμφανίζονται στο κέντρο του ανθικού στελέχους στην κορυφή του οποίου αναπτύσσονται. Το μέγεθος των ανθέων φτάνει τα 2 εκατοστά. Έχουν διάφορα χρώματα όπως μωβ, ροζ και λευκό. Ο πολλαπλασιασμός του πραγματοποιείται με βολβούς.

Σκυλάκι - Αντίρρινο

Διωνυμική ονοματολογία: Σκυλάκι ή Αντίρρινο (*Antirrhinum majus*)

Είδος: Πώδες φυτό

Οικογένεια: Σκροφουλαριίδες (*Scrophulariaceae*)

Το σκυλάκι είναι πολυετές φυτό. Το ύψος του φτάνει τα 20 με 120 εκατοστά, έχει μακρόστενα σκούρα πράσινα φύλλα που το μήκος τους φτάνει έως 5 εκατοστά και

ευδοκίμει σε χώρες με μεσογειακό κλίμα. Το όνομά του οφείλεται στα άνθη του, που όταν πιέζονται ανοίγουν και σχηματίζουν ένα σχήμα, το οποίο μοιάζει με τα σαγόνια ενός σκύλου.

Το σκυλάκι καλλιεργείται μέσω του σπόρου. Σπέρνεται είτε στις αρχές του φθινοπώρου, είτε στις αρχές της Άνοιξης. Για ν' αναπτυχθεί χρειάζεται άφθονο ήλιο, καλά στραγγισμένο και δουλεμένο έδαφος. Μερικές ποικιλίες του μπορούν να ευδοκιμήσουν ακόμη και σε γλάστρες.

Ανθοφορεί κυρίως κατά τη θερμή περίοδο, από τις αρχές της άνοιξης έως το τέλος του φθινοπώρου. Οι χαμηλές ποικιλίες ανθίζουν σε 10 περίπου εβδομάδες και σε 20 με 24 εβδομάδες οι ψηλές ποικιλίες. Τα άνθη του είναι μεγάλα και έχουν πολλές αποχρώσεις όπως κόκκινο, πορτοκαλί, κίτρινο και άσπρο. Το σκυλάκι χρησιμοποιείται κυρίως στην κηποτεχνία για φύτευση παρτεριών και για τη δημιουργία ανθισμένων νησίδων σε συστάδες.

Γεράνι

Διωνυμική ονοματολογία: Γεράνι (*Pelargonium zonale*)

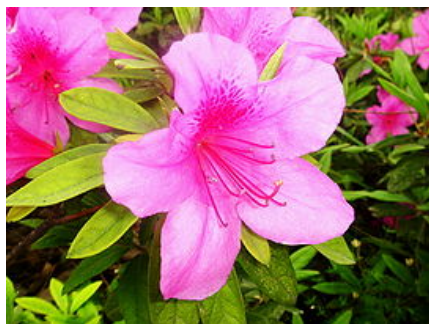
Είδος: Πώδες φυτό

Οικογένεια: Γερανιίδες (Geraniaceae)

Το γεράνι είναι ευρέως διαδεδομένο καλλωπιστικό φυτό χωρίς ιδιαίτερες απαιτήσεις στην καλλιέργειά του. Η καταγωγή του είναι από τις εύκρατες περιοχές και προτιμούν τις ζεστές και ηλιόλουστες θέσεις, ενώ είναι ευαίσθητα στο ψύχος. Το γεράνι είναι ποώδες φυτό με ύψος πάνω από 10 εκατοστά για νάνες ποικιλίες. Είναι καλλωπιστικά φυτά που διατηρούν το φύλλωμά τους κατά τη διάρκεια του έτους. Τα φύλλα τους είναι απλά, με μακριούς μίσχους. Ανθίζουν από ανθοφόρους οφθαλμούς και δημιουργούν ταξιανθίες. Τα άνθη τους εμφανίζουν μεγάλη ποικιλία χρωμάτων. Η ανθοφορία στο γεράνι έχει μεγάλη διάρκεια που μπορεί να φτάσει και τους 6 μήνες. Τα άνθη ανοίγουν από τις αρχές Μαΐου και μπορεί να παραμείνουν έντονα ανοιχτά μέχρι και το τέλος του Φθινοπώρου. Η καλλιέργεια στο γεράνι δεν είναι ιδιαίτερα δύσκολη, αναπτύσσονται εύκολα, ενώ δεν είναι ιδιαίτερα απαιτητικά σε θερμοκρασίες, έδαφος και νερό. Είναι βασικό, λόγω της ευαισθησίας τους στο ψύχος, να φυτεύεται ή να μεταφέρεται σε προφυλαγμένες θέσεις κατά τους χειμερινούς μήνες. Κατά την περίοδο της ανθοφορίας τους απαιτούν αρκετά και επαρκή ποτίσματα.

Αζαλέα

Διωνυμική ονοματολογία: Αζαλέα (*Azalea japonica*)

Είδος: Φυλλοβόλο φυτό

Οικογένεια: Ερικοειδή (*Ericaceae*)

Η αζαλέα είναι καλλωπιστικό, θαμνώδες φυτό. Είναι ενδημικό φυτό των ορεινών περιοχών της Ιαπωνίας, της Κίνας και της Ινδίας. Προτιμά τα ηλιόλουστα μέρη για να

αναπτυχθεί ενώ το έδαφος πρέπει να είναι ελαφρά υγρό και πορώδες. Η αζαλέα είναι φυλλοβόλο φυτό με άνθη σχήματος χωνιού με δύο χείλη που είναι άοσμα είτε έχουν ευχάριστη απαλή οσμή. Στην Ελλάδα και κυρίως στη Μακεδονία και τη Θράκη υπάρχει μία αυτοφυής αζαλέα γνωστή ως ροδόδεντρο ποντικός, ένας θάμνος που μπορεί να φτάσει και τα 5 μέτρα στο ύψος. Τα άνθη του είναι μικρά χρώματος μωβ και τα φύλλα του λογχοειδή και μακριά. Βρίσκεται σε δασώδεις περιοχές και ρεματιές. Καθώς διαλέγετε το σημείο που θα φυτέψετε ή θα τοποθετήσετε τις αζαλέες μην ξεχάσετε τον παράγοντα ήλιο. Οι αζαλέες προτιμούν το άφθονο πρωινό φως. Ωστόσο αποφύγετε περιοχές με μεσημεριανό ή απογευματινό ήλιο γιατί συνήθως προσελκύουν παρασιτικά έντομα. Οι αζαλέες χρειάζονται όξινο χώμα. Οι αζαλέες επίσης αγαπάνε την υγρασία, αποφύγετε ωστόσο να τη φυτέψετε σε χώμα που δεν έχει καλή αποστράγγιση.

Φράουλα

Διωνυμική ονοματολογία: Φράουλα (*Fragaria x Ananassa*)

Είδος: Αναρριχώμενο ποώδες φυτό

Οικογένεια: Ροδίδες (*Rosaceae*)

Η φράουλα είναι πολυετής, έρπον κυρίως αλλά και αναρριχώμενο ποώδες φυτό με τριχωτά σύνθετα φύλλα που αποτελούνται από 3 φυλλάρια που τα περιθώρια τους είναι πριονωτά. Τα άνθη της είναι λευκά, μονογενή ή και ερμαφρόδιτα και φύονται σε μικρές ταξιανθίες που ξεκινούν από τις μασχάλες των φύλλων. Όσο ο χρόνος περνάει οι ρίζες

του φυτού γίνονται ξυλώδεις και αναπτύσσονται παραφυάδες που ριζώνουν αναπτύσσοντας νέα φυτά. Ο καρπός της φράουλας είναι σύνθετος και αποτελείται από μια ανθοδόχη που έχει στην επιφάνειά της πολλά μικρά σπόρια. Η καλλιέργεια της φράουλας είναι αρκετά εύκολη ακόμα και για τους πιο αρχάριους.

Η φράουλα αντέχει στις χειμερινές χαμηλές θερμοκρασίες, όμως μια απότομη αλλαγή θερμοκρασίας ή ένας παγετός την άνοιξη μπορεί να βλάψει το φυτό. Πολλές βροχές επίσης μπορούν να προκαλέσουν σάπισμα των καρπών. Η φράουλα μπορεί να προσαρμοστεί σε όλα τα είδη χώματος. Δε χρειάζεται σχεδόν καθόλου λίπασμα. Τη βλάπτει η ξηρασία ενώ το πότισμα είναι καλύτερα να γίνεται με ράντισμα όλου του φυτού ή με τεχνητή βροχή. Ο πολλαπλασιασμός της γίνεται με παραφυάδες. Τα φυτά φυτεύονται το φθινόπωρο έτσι ώστε να υπάρχει παραγωγή τον επόμενο χρόνο. Ένα στρέμμα μπορεί να χωρέσει 5.000 περίπου φράουλες. Όταν το ψύχος του χειμώνα είναι μεγάλο τότε οι φράουλες καλύπτονται για να προστατευτούν.

Μαργαρίτα

Διωνυμική ονοματολογία: Μαργαρίτα (*Bellis perennis*)

Είδος: Πώδες φυτό

Οικογένεια: Σύνθετα (*Compositae*)

Η μαργαρίτα είναι κοινή ονομασία πολλών άγριων ή καλλιεργούμενων φυτών που ανήκουν στην οικογένεια των Συνθέτων και έχουν άνθη κατά κεφάλια, με εμφανή ακτινοειδή στεφάνη.

Σε πολλές περιπτώσεις, οι μαργαρίτες φέρουν δύο ειδών άνθη: τα πρώτα έχουν ακτινωτή διάταξη και κίτρινο, συνήθως, χρώμα. Περιβάλλουν αυτά τα δεύτερα, τα οποία είναι μικρά, σωληνόμορφα και συναθροίζονται για να σχηματίσουν έναν δίσκο. Σημαντικό ταξινομικό γνώρισμα αποτελεί το σχήμα των βρακτίων, τα οποία βρίσκονται κάτω από το άνθος και μοιάζουν με φύλλα. Τα φύλλα των μαργαριτών μπορεί να έχουν ποικιλία σχημάτων.

Πρίμουλα

Διωνυμική ονοματολογία: Πρίμουλα (*Primula vulgaris*)

Είδος: Πωώδες φυτό

Οικογένεια: Ηρανθοειδή (*Primulaceae*)

Η πρίμουλα είναι πολυετές ποώδες φυτό. Το καλοκαίρι όταν η θερμοκρασία αρχίζει να ανεβαίνει, τα φύλλα πέφτουν και το φυτό ληθαργεί. Γι' αυτό η πρίμουλα χρησιμοποιείται σαν ετήσιο καλλωπιστικό φυτό. Το γένος *Primula* περιλαμβάνει 400-500 είδη από τα οποία έχουν δημιουργηθεί πολλές ποικιλίες και υβρίδια. Τα περισσότερα είδη του γένους κατάγονται από εύκρατες περιοχές του Β. ημισφαιρίου. Ιδιαίτερη καλλωπιστική αξία δίνει στο φυτό, η πολύ πρόωμη ανθοφορία του αλλά και το διακοσμητικό του φύλλωμα.

Ανάλογα με το είδος και την ποικιλία, το ύψος και η διάμετρος της πρίμουλας κυμαίνονται από 10-60 εκ. Τα πιο συνηθισμένα είδη έχουν ύψος και διάμετρο μέχρι 30εκ.

Τα φύλλα αναπτύσσονται από τη βάση του φυτού σχηματίζοντας ροζέτα. Είναι μεγάλα, έχουν σχήμα ωοειδές έως λογχοειδές. Από το κέντρο της ροζέτας εμφανίζεται το ανθικό στέλεχος. Οι περισσότερες πρίμουλες ανθίζουν από τον Φεβρουάριο μέχρι τον Μάιο. Ωστόσο υπάρχουν είδη που ανθίζουν κατά τον Μάιο - Ιούνιο και άλλα που ανθίζουν το φθινόπωρο.

Η πρίμουλα φυτεύεται σε πλούσια σε οργανική ουσία εδάφη που κρατούν αρκετή υγρασία και αποστραγγίζουν καλά. Φυτεύονται σε ημισκιερές θέσεις αφού πρέπει να προστατεύονται από τον ήλιο και την πολλή ζέστη. Απαιτούν τακτικό πότισμα με άφθονο νερό, ιδιαίτερα το καλοκαίρι.

Μπενζαμίνη - Μπέντζαμιν

Διωνυμική ονοματολογία: Μπενζαμίνη ή Μπέντζαμιν
(*Ficus benjamina*)

Είδος: Αναρριχώμενο φυτό

Οικογένεια: Μορεοειδή (Moraceae)

Είναι το πιο συχνό και πιο συνηθισμένο φυτό εσωτερικού χώρου. Ο Μπέντζαμιν είναι φυτό με πλούσιο, λεπτό οβάλ φύλλωμα, και δενδροειδή ανάπτυξη. Ανήκει στους φίκους. Είναι τροπικό φυτό και κατάγεται από τη Μαλαισία. Ο μπέντζαμιν θεωρείται κατά βάση φυτό εσωτερικού χώρου αλλά στη χώρα μας τα καταφέρνει εξίσου καλά και στη βεράντα και φτάνει σε πολύ μεγάλη ανάπτυξη αν η γλάστρα του είναι αρκετά μεγάλη και τον περιποιηθείτε σωστά. Ειδικά σε εσωτερικούς χώρους, φροντίστε η γλάστρα να έχει καλή αποστράγγιση για να μη σαπίσουν οι ρίζες.

Ο μπέντζαμιν χρειάζεται αρκετό φως. Τοποθετείστε τον λοιπόν σε ένα φωτεινό σημείο, αλλά αποφύγετε το απευθείας ηλιακό φως τόσο στο μπαλκόνι όσο και μέσα από το τζάμι, ειδικά το καλοκαίρι, γιατί τα φύλλα του μπορεί να καούν. Να έχετε στο μυαλό σας ότι ο μπέντζαμιν είναι ιδιαίτερα ευαίσθητος και στις μικρότερες αλλαγές συνθηκών και φωτισμού. Να ποτίζετε μόνο όταν το επιφανειακό χώμα στεγνώσει.

Πιπεριά

Διωνυμική ονοματολογία: Πιπεριά (*Capsicum annuum*)

Είδος: Αγγειόσπερμο ποώδες και θαμνώδες φυτό

Οικογένεια: Στρυχνοειδή (*Solanaceae*)

Η πιπεριά είναι αγγειόσπερμο, δικότυλο, ποώδες και θαμνώδες φυτό του γένους Καψικόν (*Capsicum*). Η πιπεριά υπάρχει σε 50 περίπου είδη ανά τον κόσμο, άλλοτε με γλυκούς και άλλοτε με καυτερούς καρπούς.

Το φυτό έχει ύψος 50 - 75 εκατοστά, βλαστούς που στην αρχή είναι τρυφεροί και στη συνέχεια ξυλώδεις, φύλλα σχετικά μικρά, ανοιχτοπράσινα, άνθη λευκά που φύονται μεμονωμένα σε ομάδες των 2 ή 3. Ο καρπός της πιπεριάς είναι πολύσπερμος πράσινος ή κιτρινοπράσινος, που γίνεται κόκκινος ή κίτρινος όταν ωριμάσει. Το σχήμα του, ανάλογα με την ποικιλία, είναι κωνικό και μακρύ έως σφαιρικό ή τοματόμορφο.

Οι γλυκοί καρποί είναι μεγαλύτεροι από τους καυτερούς, αυλακωτοί και διογκωμένοι. Μαζεύονται 60 - 80 μέρες μετά από τη μεταφύτευση του φυταρίου από το φυτώριο και όταν έχουν ζωηρό πράσινο χρώμα, πριν ωριμάσουν.

Πλούσιοι σε βιταμίνη C και βιταμίνη A, τρώγονται σε σαλάτες ή μαγειρεμένοι. Αποτελούν ένα από τα κύρια υλικά της Ελληνικής κουζίνας, καθώς χρησιμοποιούνται στη χωριάτικη σαλάτα. Στην Ελλάδα η πιπεριά καλλιεργείται σε όλη σχεδόν τη χώρα σε λαχανόκηπους και θερμοκήπια.

7. Τα θετικά της ενασχόλησης με την κηπουρική

Η κηπουρική και η ενασχόληση με τον κήπο είναι μία δραστηριότητα που κάνει πολλούς να αισθάνονται καλά. Πέρα όμως από τη χαρά που προσφέρει, η κηπουρική κάνει καλό στη διατήρηση της καλής φυσικής και νοητικής κατάστασης του κηπουρού. Πολλοί είναι αυτοί που αντλούν μεγάλη χαρά και ικανοποίηση από τα φυτά και τα δέντρα που καλλιεργούν. Αυτοί οι άνθρωποι αντλούν χαρά από το να βλέπουν τα φυτά τους να μεγαλώνουν και τα πουλιά και τις πεταλούδες να πετούν μέσα στον κήπο τους. Άρα, η ενασχόληση με τον κήπο βοηθά στη διατήρηση της καλής υγείας. Επίσης, βοηθά στο κάψιμο θερμίδων, καθώς είναι μία πολύ καλή μορφή άσκησης.

Όλοι γνωρίζουμε ότι το να ασχολείσαι με την κηπουρική και τον κήπο σημαίνει: σκάψιμο, αφαίρεση αγριόχορτων, πότισμα, σκάλισμα, φύτευση, μεταφύτευση, κλάδεμα, κλπ. Δεν κάνουμε όλοι το ίδιο από κάθε μία από τις παραπάνω δραστηριότητες, ούτε με την ίδια ένταση. Σίγουρα όμως στην περίπτωση των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την κηπουρική, λειτουργούν και χρησιμοποιούνται όλοι οι κύριοι μύες του σώματός μας. Βελτιώνεται η φυσική κατάσταση του σώματος και η ευελιξία του. Η κηπουρική κάνει καλό τόσο στο αναπνευστικό όσο και στο κυκλοφορικό σύστημα. Κάνει καλό στους πνεύμονες και στην καρδιά.

Επίσης, η κηπουρική βοηθά στην αντιμετώπιση των αϋπνιών. Ακόμα, η κηπουρική βοηθά στην ενδυνάμωση του ανοσοποιητικού συστήματος. Ένα άλλο όφελος από την κηπουρική είναι η έκθεση στον ήλιο. Η έκθεση του δέρματος στον ήλιο βοηθά στην απορρόφηση της βιταμίνης D από τον οργανισμό. Όσοι καλλιεργούν βιολογικά τα δικά τους λαχανικά και φρούτα έχουν πρόσβαση σε μια πλούσια πηγή φυσικών βιταμινών που δεν περιέχουν επιβλαβή χημικά. Ξέρουν τι τρώνε. Καταναλώνουν φρέσκα τρόφιμα, πλούσια σε βιταμίνες και θρεπτικά στοιχεία.

Τέλος, μελέτες έχουν δείξει ότι η ενασχόληση με την κηπουρική και τις καλλιέργειες, διώχνουν την κατάθλιψη, το άγχος και τις αγωνίες σε πολύ μεγάλο βαθμό. Ειδικά για όσους ζουν στις πόλεις ή εργάζονται σε ανταγωνιστικά περιβάλλοντα, τα οφέλη είναι τεράστια. Οι άνθρωποι που ασχολούνται με τον κήπο τους και καλλιεργούν ή φροντίζουν

φυτά, είναι πιο ήρεμοι, λιγότερο αγχώδεις. Αυτό ενισχύει την άποψη ότι η φύση έχει θεραπευτικές δυνάμεις που βοηθούν τους ανθρώπους να ξεπεράσουν καταστάσεις που τους δημιουργούν στρες. Κάνει τον άνθρωπο να ξεχνά τα πάντα και να αισθάνεται ήρεμος.

8. Συμβουλές για ερασιτέχνες κηπουρούς

Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά κάποιες απλές συμβουλές για κάποιον που θέλει να ξεκινήσει να ασχολείται με την κηπουρική.

α) Εξοπλιστείτε με τα απαραίτητα εργαλεία

- Ένα φτυάρι για σκάψιμο
- Μια τσουγκράνα
- Κλαδευτήρια
- Λάστιχο ποτίσματος και ποτιστικά
- Γάντια

β) Η κηπουρική θέλει υπομονή

Χωρίς υπομονή δε γίνεται βέβαια τίποτε στη ζωή όμως ο κανόνας αυτός ισχύει ακόμη περισσότερο στον κήπο. Από τη στιγμή που θα φυτέψουμε κάτι μέχρι την ώρα που θα το δούμε ν' αποδίδει καρπούς θα περάσει χρόνος. Χρειάζεται υπομονή κι επιμονή για το ποθητό αποτέλεσμα.

γ) Κάθε φυτό έχει τα δικά του μικρά μυστικά

Για παράδειγμα αν είναι να φυτέψουμε ένα φυτό μελετάμε προσεκτικά εάν το σημείο του κήπου στο οποίο προορίζεται να τοποθετηθεί, είναι το κατάλληλο για να ευδοκιμήσει το εν λόγω φυτό από άποψη παραγόντων όπως ηλιοφάνεια, αέρας, χώμα και νερό.

δ) Ο κήπος θέλει το χώμα του

Ανάλογα με τα φυτά που θέλουμε να βάλουμε κάνουμε και την ανάλογη επιλογή σε χώμα. Για παράδειγμα άλλο χώμα χρειάζονται τα λαχανικά κι άλλο τα λουλούδια. Η επιλογή του κατάλληλου τύπου χώματος λοιπόν, είναι βασική προϋπόθεση για την ευδοκίμηση των φυτών μας.

ε) Ο κήπος χρειάζεται πότισμα

Το πότισμα είναι πολύ σημαντικό. Ωστόσο χρειάζεται προσοχή ώστε να μην το παρακάνουμε: ας έχουμε κατά νου ότι όπως ή ξηρασία κάνει κακό στα περισσότερα φυτά το ίδιο ισχύει και με το υπερβολικό πότισμα. Άλλωστε, κάθε φυτό έχει τις δικές του ανάγκες σε νερό.

στ) Ρωτάμε τους ειδικούς

Η κηπουρική δεν είναι μία προβλέψιμη εργασία - πόσο μάλλον για τον ερασιτέχνη κηπουρό. Έτσι, ρωτάμε, ψάχνουμε, διαβάζουμε!

9. Πηγές

Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων, 2005, "Φυσικά" ΣΤ' Δημοτικού: Ερευνώ και Ανακαλύπτω, Αθήνα

Wikipedia - Εγκυκλοπαίδεια

http://fytosymvoules.blogspot.gr/2011/04/blog-post_05.html

<http://roomnews.gr/home/gardener/anipomonos-erotas/>

<http://phyto.gr>

<http://www.avramis.gr/80136F56.el.aspx>

<http://www.geoponiko-parko.gr>

<http://www.top7news.gr/epistimi/koufea-ena-omorfo-fito-gia-oles-tis-xriseis>

<http://back-to-nature.gr>

<https://www.olyplant.gr>

<http://www.vita.gr>

http://www.valentine.gr/plumbago_gr.php

<http://www.kipologio.gr>

<http://www.gardenguide.gr>

<http://www.gardena.com/gr>